

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

IPARD

IPARD ZA TEBE

Broj 2: april - jun 2023

U OVOM BROJU ČITACETE:

- 01: Ministar Joković u Briselu održao sastanak sa EU komesarom za poljoprivredu
- 02: Objavljen PETI IPARD javni poziv za MJERU 1
- 03: Objašnjenje procedura nabavke za potencijalne IPARD korisnike
- 04: Eksperti iz Hrvatske u Crnoj Gori na temu proizvodno-vezanih plaćanja, agroekološke mjere i ruralne infrastrukture
- 05: Održana konferencija o „LEADER programu EU i uspostavljanju lokalnih akcionalih grupa – LAG“
- 06: Prvi ruralni parlament u Crnoj Gori
- 07: Na svečanom prijemu povodom Dana Evrope svoje proizvode izložili korisnici IPARD podrške
- 08: IPARD odbor za nadgledanje o implementaciji IPARD II i IPARD III programa
- 09: Naša priča o uspjehu - Predrag Jakić

01

Vladimir Joković, potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede prisustvovao je, **31. marta 2023.** godine, zajedničkom sastanku ministara Srbije, Albanije, Sjeverne Makedonije i Crne Gore sa komesarom Evropske unije gospodinom **Janušem Vojčehovskim** u Briselu.

Glavna tema sastanka bila je inicijativa, koju su zajednički predložile Crna Gora, Srbija, Albanija i Sjeverna Makedonija, o **produženju roka za realizaciju IPARD II programa**.

Ministar Joković u Briselu

održao sastanak sa EU komesаром за poljoprivredu o realizaciji IPARD II programa

Podnijeta inicijativa odnosi se na mogućnost da se sredstva iz IPARD II programa troše do kraja 2024. godine, čime bi se Crnoj Gori omogućilo dodatno vrijeme za realizaciju investicija.

Na sastanku su ministri raspravljali o razvoju sektora, orientaciji EU na održavanje tržišta otvorenim i bez barijera, uticaju rata u Ukrajini na lanac snabdijevanja hranom, te suočavanju sa zajedničkim izazovima.

KOMESAR JE IZRAZIO SPREMNOST DA POZITIVNO ODGOVORI ZAHTJEVU I PRODUŽI SPROVOĐENJE PROGRAMA ZA GODINU DANA.

02 Objavljen PETI IPARD javni poziv za MJERU 1

„Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede organizovalo je u Evropskoj kući konferenciju povodom objave V Javnog poziva Programa Evropske unije za poljoprivredu i ruralni razvoj IPARD II za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“.

Na konferenciji su govorili ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, gospodin Vladimir Joković, gospodin **Frank Bollen**, šef prepristupne jedinice za susjedstvo, proširenje i prepristupnu pomoć Evropske komisije uključio se putem online platforme iz Brusela, dok je svoje iskustvo kao korisnik IPARD podrške predstavio gospodin **Sreten Batrović**, iz Zete.

Javni poziv objavljen je **15. maja** i trajao je do **15. juna 2023.** godine.

Kroz javni poziv podrška se mogla ostvariti isključivo za **nabavku namjenske opreme i mehanizacije**.

Iskazano je veliko interesovanje i na adresu Direktorata za plaćanje pristiglo je ukupno **414 aplikacija**.

Održana radionica za konsultantske kuće i zaposlene u savjetodavnim službama

3. maj 2023.

Istog dana, 3. maja, kada je i najavljen novi Javni poziv, održana je radionica za konsultantske kuće i zaposlene u savjetodavnim službama.

Prepoznajući njihov značaj i ulogu u samom procesu promocije i prijavljivanja na javni poziv, Ministarstvo je prvu radionicu organizovalo upravo za njih, kako bi blagovremeno bili upoznati sa kompletnom procedurom i kriterijumima, kako bi i njihove usluge potencijalnim korisnicima podrške bile što sveobuhvatnije i kvalitetnije.

Novi IPARD Javni poziv predstavljen u svim crnogorskim opštinama

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede organizovalo je informativnu kampanju u crnogorskim opštinama, kako bi kroz neposrednu komunikaciju sa domaćinima, preduzetnicima ali i lokalnim zajednicama predstavili mogućnosti dobijanja bespovratnih sredstava podrške kroz novi, objavljeni IPARD javni poziv za podršku primarnoj proizvodnji.

Informativna kampanja u svim opštinama završena je prije objave Javnog poziva.

03

Objašnjenje procedura nabavke za potencijalne IPARD korisnike

Kroz tekst u nastavku detaljno je objašnjeno na koji način potencijalni IPARD korisnici sprovode proces nabavke, što je njihova obaveza u skladu sa procedurama. Nakon potpisivanja Ugovora o dodjeli sredstava podrške, svakom korisniku posebno se održi obuka gdje se upoznaje sa pravilima koja važe u dijelu sproveođenja procedura nabavki.

Svaki obrazac "**Poziv za dostavljanje ponuda**" mora biti poslat u skladu sa važećom verzijom paketa po kojoj je taj predmetni poziv objavljen, a svi obrasci po pozivima se nalaze na IPARD sajtu.

U toku obuke korisniku se naročito sugeriše na koji dio da obrati pažnju prilikom popunjavanja navedenih obrazaca "Poziv za dostavljanje ponuda":

- Sve stavke pobrojane u pozivu za dostavljanje ponuda (roba i/ili radovi), **ne smiju sadržati naziv marke/modela** (npr.Tafe, Solis i slično);
- Voditi računa o navedenim količinama (ukoliko se samo jedna stavka odnosi na predmetnu investiciju nije je neophodno navesti, ali ukoliko bi se nabavka odnosila na npr. 2 kardana ili neku veću količinu tražene opreme, **OBAVEZNO** je da se sve **količine navedu**);
- Svaka stavka za koju se objavljuje poziv mora imati **minimum 2-3 karakteristike**, osim kardana ili neke druge autentične priključne mehanizacije;
- Poziv za Dostavljanje ponuda mora biti **potpisан** od strane podnosioca zahtjeva, odnosno ovlašćenog lica. Ovlašćeno lice, ukoliko potpisuje Poziv za dostavljanje ponuda, mora imati ovlašćenje potpisano od strane notara;
- Rok koji korisnik navodi u pozivu (rok do kojeg treba da dobije ponudu) mora biti **najmanje 15 dana** od dana objavljivanja poziva;

Potencijalni dobavljači u naznačenom roku dostavljaju ponude Direktoratu za plaćanja na mejl adresu **dostavljanje.ponuda@mpr.gov.me** (koja je takođe navedena u obrascu) ili poštom na adresu **Moskovska 101, Podgorica** ili lično.

Dostavljene ponude se otvaraju u Direktoratu za plaćanja, gdje je obavezno prisustvo korisnika. Ukoliko je korisnik spriječen da bude prisutan na otvaranju ponuda, potrebno je da obavjesti Direktorat za plaćanja, kako bi zakazali novi termin. Ponude moraju da budu u skladu sa pozivom za dostavljanje ponuda i izdate od postojećih kompanija koje su registrovane za obavljanje djelatnosti za koje se izdaje ponuda. Korisnik je isključivo odgovoran za ispravnost izabrane ponude.

Ukoliko korisnik uoči da ponude nijesu u skladu sa pozivom za dostavljanjem ponuda, dužan je da obavjesti Direktorat za plaćanja.

Korisnik ne smije biti povezan sa ponuđačem. Ukoliko je korisnik partnerski, rodbinski ili vlasnički povezan sa dobavljačem dužan je da to prijavi, kao i da ponovi poziv za dostavljanje ponuda, ukoliko je povezani ponuđač jedini koji je dostavio ponudu.

Ukoliko su ponude odgovarajuće i u skladu sa pozivom za dostavljanje ponuda, korisnik potpisuje Ugovor s najpovoljnijim dobavljačem i/ili izvođačem, i kreće u realizaciju investicije. Korisnik vrši plaćanje po fakturama koje se odnose isključivo na projekat i sprovodi se prijem robe i/ili radova.

Korisnik je dužan da čuva cijelokupnu dokumentaciju, jer će ista biti dio dokumenata koji će pratiti Zahtjev za isplatu, a koji se šalje preporučenom poštom na adresu Direktorat za plaćanja **Moskovska 101, Podgorica**.

04

Eksperti iz Hrvatske u Crnoj Gori

na temu proizvodno-vezanih plaćanja, IPARD agroekološke mjere i ruralne infrastrukture

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede Hrvatske, organizovalo je **4. i 5. aprila 2023.** godine radionicu koja predstavlja dodatnu obuku službenicima Ministarstva. Cilj radionice je prenošenje znanja i iskustva eksperata iz Republike Hrvatske u dijelu propisa koji regulišu proizvodno-vezana plaćanja, IPARD agroekološku mjeru i mjeru ruralna infrastruktura.

Gosti su bili eksperti iz ove oblasti, **gđa Željka Gudelj - Velaga**, direktorka Uprave za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju, **gđa Ivana Ozretić**, načelnica Odjela za ruralnu infrastrukturu, **gđa Marijana Puljiz**, načelnica Odjela za proizvodno vezana plaćanja i **g. Ivan Ciprijan**, načelnik Službe za razvoj lokalne zajednice.

Prvog dana obuke predstavljena je IPARD Agro-ekološka mjera 4, sa pregledom postojećeg stanja, kao i kritične tačke prilikom programiranja, monitoringa, evaluacije, promocije i implementacije ove mjere. Drugog dana sprovedena je radionica za dvije grupe na temu „Investicija u ruralnu infrastrukturu i proizvodno-vezana plaćanja”, gdje su predstavnici Ministarstva imali priliku da u direktnoj komunikaciji razmjene iskustva o dosadašnjim preuzetim aktivnostima, kao i da od hrvatskih kolega čuju o najčešćim greškama u toku implementacije ovih mjera.

Takođe, značajno je da se ovom obukom nastavljaju dobri međususjedski odnosi, a produbljuju vidovi saradnje u oblasti poljoprivrede između ova dva resora.

Naime, Ministarstvo radi na procedurama za implementaciju IPARD III programa, i u toku je priprema paketa za akreditaciju ovih mjera, pa je prenošenje iskustva Hrvatskih kolega veoma značajno za predstavnike crnogorskog Ministarstva.

4. i 5. april 2023.

05 Održana konferencija

o LEADER programu EU i uspostavljanju lokalnih akcionalih grupa – LAG

Dvodnevnu konferenciju u Podgorici **11. i 12. maja** organizovala je Zajednica opština, uz podršku EU TAIEX instrumenta, za predstavnike crnogorskih opština. Učesnici su imali priliku da čuju zanimljiva iskustva iz susjednih država, članica EU – Hrvatske i Slovenije koje će na taj način pružiti podršku uspostavljanju lokalnih akcionalih grupa (LAG) u okviru Mjere 5 IPARD III programa za Crnu Goru.

„**Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede radi na uspostavljanju pravnog okvira koji će omogućiti osnivanje lokalnih akcionalih grupa u Crnoj Gori, a čime će se stvoriti preduslov za sprovođenje mjere LEADER kroz IPARD program EU za poljoprivredu i ruralni razvoj**“ kako je navela Andrijana Rakočević, Generalna direktorka Direktorata za ruralni razvoj i šefica IPARD Upravljačkog tijela.

“

„Zajednica opština je, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, pripremila izmjene i dopune Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, u cilju stvaranja pravnog okvira koji će omogućiti osnivanje lokalnih akcionalih grupa u Crnoj Gori“ – kazala je generalna sekretarka Zajednice opština,

Mišela Manojlović, na otvaranju konferencije „LEADER program EU i uspostavljanje lokalnih akcionalih grupa – LAG“ i dodala da je stvaranje LAG-ova dugoročan proces, te je, u tom smislu, prenos znanja i iskustava iz zemalja članica EU dragocjeno za Crnu Goru.

”

Rikardo Seri, zamjenik šefa Delegacije EU u Crnoj Gori, pozdravljajući prisutne, rekao je da će mjera IPARD LEADER pomoći stvaranju, finansiranju i konsolidaciji lokalnih akcionalih grupa koje će pomoći crnogorskim opštinama da preokrenu trendove depopulacije i pretvore svoja ruralna područja u bolje mjesto za život. „**EU će podržati sprovođenje mjere LEADER kroz IPARD program EU za poljoprivredu i ruralni razvoj. Crna Gora trenutno sprovodi neophodne pripreme, a siguran sam da će IPARD obaviti neophodan posao kako bi uskoro započela realizacija mjere**“, istakao je Seri i dodao da opštine treba da igraju proaktivnu ulogu u aktiviranju lokalnih zajednica da se udruže i identifikuju svoj lokalni razvojni potencijal.

06

Prvi ruralni parlament u Crnoj Gori

Prvi ruralni parlament u Crnoj Gori, okupio je u Nikšiću oko trista učesnika, sa ciljem da unaprijedi komunikaciju ruralne zajednice i institucija i da promoviše ekonomski značaj domaće poljoprivrede. Organizator dvodnevnog događaja je **Mreža za ruralni razvoj Crne Gore**.

Po uzoru na zemlje regiona i Evrope, Ruralni parlament i u Crnoj Gori, kako je kazao predsjednik Mreže za ruralni razvoj Crne Gore, **Ratko Bataković**, omogućiće da se glas poljoprivrednika bolje čuje, da se unaprijedi komunikacija ruralnih zajednica i institucija, kao i da se promoviše ekonomski značaj domaće poljoprivrede i privredno-turistički potencijal.

Da Crna Gora obiluje resursima za poljoprivrednu proizvodnju koji još nijesu dovoljno valorizovani, istakao je **Marko Radonjić**, državni sekretar iz Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Neophodno je, naglašava, iskoristiti brojne mehanizme koji su poljoprivrednicima na raspolaganju. „**Jedan od tih mehanizama je IPARD program. U narednom programskom periodu, kroz IPARD III program, na raspolaganju je skoro 82 miliona eura**“, rekao je Radonjić.

Učesnici Prvog ruralnog parlamenta Crne Gore su imali priliku da kroz niz aktivnosti tokom njegovog trajanja artikulišu izazove shodno definisanim temama *Nevidljive heroine ruralnih područja; Mladi iz ruralnih područja kao lideri promjena; LEADER u Crnoj Gori – Perspektiva razvoja ili zaboravljena tema i Poštovanje, institucije! Možemo li dobiti malo vaše pažnje?* i daju određene preporuke institucijama kako bi evropska perspektiva postala stvarnost za crnogorski ruralni razvoj i poljorivrednu.

Podršku prvom Ruralnom parlamentu u Crnoj Gori dala je i delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, Opština Nikšić, kao i Balkanska mreža za ruralni razvoj i Stalna radna grupa za regionalni ruralni razvoj Jugoistočne Evrope (SWG).

07

Na svečanom prijemu povodom Dana Evrope

**svoje proizvode izlagali su korisnici IPARD
podrške**

Povodom obilježavanja Dana Evrope **9. maja**, organizovan je prijem u Muzičkom centru Crne Gore u Podgorici. Na ovom značajnom događaju svoje mjesto imali su i korisnici IPARD podrške. Oni su imali obezbjedene štandove na kojima su izložili svoje proizvode, a o svima njima snimljene su priče od strane Evropske kuće koje će i biti publikovane u narednom periodu.

08 IPARD odbor za nadgledanje o implementaciji IPARD II i IPARD III programa

Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Evropske unije **01. juna, 2023.** godine, u Podgorici, održali su prvu sjednicu Odbora za nadgledanje IPARD III programa i desetu sjednicu IPARD II odbora za nadgledanje.

“

Kako bi se IPARD program sproveo što uspješnije, a sredstva koja će biti na raspolaganju našim poljoprivrednim proizvođačima što bolje iskoristila, osnovali smo i IPARD III odbor za nadgledanje. Njegova glavna uloga biće da prati sam proces sprovođenja IPARD III programa, da daje svoj doprinos u prevazilaženju eventualnih uskih grla koja će se javiti tokom sprovođenja, ali i da obezbijedi vidljivost Programa u čitavoj Crnoj Gori – istakao je državni sekretar i predsjedavajući gospodin **Stevan Gajević**.

”

On je podsjetio da je do sada održano devet sastanaka za IPARD II program, te da je ovo poslednji koji se održava za IPARD II program 2014-2020, kroz koje su svi učeći jedni od drugih stekli određeno iskustvo koje ćemo primjenjivati za uspješnije sprovođenje IPARD III programa.

Frank Bollen, šef prepristupne jedinice za susjedstvo, proširenje i prepristupnu pomoć iz Evropske komisije izrazio je zadovoljstvo povodom održanih sastanaka, osvrnuo se na implementaciju IPARD II programa, iskazavši jasnu poruku da je veoma važno da se ne prave isti propusti u novom programskom razdoblju i podsjetio da je potrebno iskoristiti dodatna sredstva koja su na raspolaganju za potrošnju u narednoj godini, što je odobreno na zahtjev crnogorske Vlade. Gospodin Bollen, izrazio je uvjerenje da će u narednom programskom razdoblju Crna Gora ostvariti bolje rezultate koristeći stečena iskustva.

Prije početka sjednice IPARD odbora za nadgledanje, državni sekretar Stevan Gajević i predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede održali su bileyteralni sastanak sa gospodinom Bollenom i predstavnicima Delegacije, na kojem je predočen dosadašnji tok implementacije programa, sa posebnim osvrtom dostizanja ciljeva postavljenih za različite mјere i napretka u korišćenju finansijskih sredstava izdvojenih za te mјere.

U cilju monitoringa i evaluacije ovog programa neophodno je održavati ovakve sastanake IPARD Odbora za nadgledanje – tijela u kome su predstavnici institucija uključenih u sam proces sprovođenja IPARD programa u Crnoj Gori, kao i predstavnici poljoprivrednih proizvođača, odnosno udruženja iz različitih sektora poljoprivredne proizvodnje, kao i predstavnici civilnog sektora koji imaju priliku da učestvuju u donošenju najvažnijih odluka povodom implementacije ovog programa.

Predstavnici Evropske komisije posjetili korisnike IPARD podrške u Kolašinu, Beranama i Mojkovcu

Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Evropske unije, nakon održanog prvog sastanka IPARD III odbora za nadgledanje i desetog za IPARD II program, obišli su i korisnike IPARD podrške, kako bi i na terenu uvidjeli značaj i benefite implementacije Programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II 2014-2020 (IPARD II program).

U Kolašinu, posjetili su gazdinstvo gospodina **Veliše Rakočevića**. Uz IPARD podršku on je izgradio, odnosno rekonstruisao objekat za stoku i kupio potrebnu mehanizaciju. Vrijednost njegove investicije je 136.279,85 EUR (bez PDV-a), dok je povraćaj sredstava ostvario u iznosu 95.860,30 EUR. Na njegovom gazdinstvu proizvodi se kozije mlijeko i sir.

Kompanija „**Excalibur**“ iz Berana, bavi se proizvodnjom i preradom borovnice, koja se uzgaja po najsavremenijim standardima, koji su po prvi put prisutni na crnogorskom tlu. Kroz IPARD program dobio je podršku za nabavku traktora, prikolice, raspršivača, kardana, traktorske freze, pluga, mulčera, kao i prednjeg traktorskog utovarivača. Iskoristio je mogućnost avansnog plaćanja, i navedeni dio investicije već i realizovao, a u procesu realizacije je i preostali dio investicije koji se odnosi na protivgradne mreže. Ukupan iznos njegove investicije je 52.566,36 EUR (bez PDV-a), dok je iznos podrške 37.474,14 EUR. Kompanija je aplicirala i za Peti javni poziv za Mjeru 3, usmjerenu u preradu, i proces obrade aplikacije je u toku.

Gazdinstvo **Ranke Raosavljević** iz Mojkovca, posjetili su narednog dana. Uz IPARD podršku izgradila je, odnosno rekonstruisala objekat za stoku, kao i kombinovani bazen za tečni i čvrsti stajnjak, a podršku je ostvarila i za opšte troškove. Vrijednost investicije je bila 41.849,62 EUR (bez PDV-a), i ostvarila povraćaj sredstava u iznosu od 30.194,01 EUR.

Ovo je bila prilika da se vidi kako i manji proizvođači u velikoj mjeri mogu iskoristiti IPARD sredstva podrške i unaprijediti i modernizovati svoja gazdinstva. U razgovoru sa proizvođačima, predstavnici Evropske komisije, istakli su i značaj novog IPARD III programa kroz koji je crnogorskim poljoprivrednicima na raspolaganju 63 miliona bespovratne podrške Evropske unije, nadajući se, da će se zajedničkim naporima, i uz stečeno iskustvo kroz sprovođenje IPARD II programa, dostupna sredstva u potpunosti iskoristiti.

09

Naša priča o uspjehu

Predrag Jakić – „Izazovan i radan dan na gazdinstvu od 80 grla krupne stoke“

Poljoprivrednik **Predrag Jakić** iz Šipačna kod Nikšića, jedan je od naših uspješnih IPARD korisnika, a njegova priča počinje prije skoro 15 godina, kada je sa par grla konkurisao za bespovratna sredstva preko IPARD *like 1* projekta i isplaćen mu je iznos podrške oko 7.159,66 EUR za mehanizaciju.

Takođe, podržan je kroz projekat MIDAS-a za mehanizaciju i isplaćeno mu je 19.960 EUR podrške. Gospodin Jakić je proširio svoju proizvodnju, tako da danas njegovo gazdinstvo broji preko osamdeset grla krupne stoke i dnevno se proizvede blizu sedam stotina litara mlijeka. Ovo nije bio lak put, i zahtijevao je mnogo rada i truda, ali zahvaljujući zalaganju svih članova porodice uspijeva da održi uspješnu proizvodnju mlijeka i pored teškoća sa kojima se suočava mljekarski sektor.

Kako naglašava naš sagovornik da bi za ovakvu farmu bilo dovoljno stočne hrane mora se i povećati domaća proizvodnja, pa su Jakići zasijali deset hektara žita i kupili mašine za vakumiranje stočne hrane i rolo balirke. Na ovakovom gazdinstvu stalno ima posla i da bi predstojeća godina bila uspješna, treba se pripremiti za proljeće jer u stočarstvu je od ključnog značaja proizvesti dovoljno stočne hrane.

“

Nije jednostavno jer često poljoprivrednici početnici i mlađi koji tek započinju nemaju dovoljno vlastitih sredstava, tako da je svaka podrška u cilju održanja stočarske proizvodnje vjetar u leđa.

”

„Do sada smo aplicirali na tri IPARD javna poziva. Za dva u okviru Mjere 1 za primarnu proizvodnju podržani smo za izgradnju objekta štale i radove na osočnoj jami, kao i rešetkasto gazište, ali i za nabavku pojilice za krave, boksova za krave i mljekovod. Dok smo kroz četvrti poziv za Mjeru 1 dobili podršku za traktor, hvatač bala, rolo presu i prednji traktorski utovarivač“, rekao je Jakić.

Uz pomoć ovih sredstava na farmi su unapređeni procesi uzgoja goveda koji će omogućiti efikasniji i lakši rad, ali i veću konkurentnost na tržištu. Kako je istakao gospodin Jakić aplicirao je i za peti javni poziv za Mjeru 1 za mehanizaciju i opremu u želji da unaprijede svoje gazdinstvo svjesni da nova mehanizacije uveliko skraćuje broj koraka u procesu proizvodnje i smanjuje potrebu za angažmanom dodatne radne snage.

Jakić je otac četvoro djece koji su, pored supruge uključeni u održavanju ovako vrijednog gazdinstva „Porodica je okosnica poljoprivrede, u moje gazdinstvo uložene su godine truda i rada, ali se na kraju isplatio i imamo u planu da i dalje razvijamo našu proizvodnju. Pozvao bih poljoprivrednike koji se nalaze u ovoj proizvodnji da iskoriste mogućnosti evropskih fondova, koji pored toga što pružaju izdašnu podršku omogućuju da se ispoštuju određeni standardi u pogledu higijene, koji su za proizvodnju mlijeka i te kako značajni.“

Info kutak

PRIPREMA I REALIZACIJA BILTENA

IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO
DIREKTORAT ZA RURALNI RAZVOJ
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora

Možete zakazati sastanak na nekom od brojeva telefona:

Direktorat za plaćanja

- Moskovska 101, Podgorica
 Tel: 020 672 007 / 020 672 026 / 067 205 790

Direktorat za ruralni razvoj

- Rimski trg 46, Podgorica
 Tel: 020 482 222 / 020 482 150

Zapravite na Instagram i Facebook zvaničnim nalozima:

ipardzatebe

ipardzatebe

Pratite sve informacije na www.gov.me/ipard

Ovaj bilten ne predstavlja propis niti drugi pravni akt, već je isključivo informativnog karaktera. Sadržaj ove publikacije ne mora nužno odražavati stavove Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao ni Evropske unije. Izdavač i autori ne mogu snositi odgovornost za štetu koja bi eventualno mogla nastati u vezi s korišćenjem ovog biltena.